

Bruselj, 27. maj 2019
(OR. en)

9123/19

CULT 83
JEUN 74
EDUC 237
DIGIT 108

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 8804/19

Zadeva: Sklepi Sveta o mladih ustvarjalnih generacijah

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o mladih ustvarjalnih generacijah, ki jih je sprejel Svet (izobraževanje, mladina, kultura in šport) na seji 23. maja 2019.

Sklepi Sveta o mladih ustvarjalnih generacijah

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB UPOŠTEVANJU:

- političnega ozadja (aktov, navedenih v Prilogi), ki izpostavlja pomen oblikovanja takšne Unije, ki bo mladim ponujala kar najboljšo možno izobrazbo in usposabljanje ter jim omogočala študij in delo po vsej celini, pa tudi potrebo, da se s konkretnimi ukrepi in okrepljenimi programi EU mladim zagotovi več priložnosti;
- nove evropske agende za kulturo, ki jo je Evropska komisija sprejela maja 2018, poudarja pa pomen kulture in ustvarjalnosti za družbo in konkurenčnost evropskega gospodarstva;
- ciljev delovnega načrta za področje kulture 2019–2022, sprejetega 27. novembra 2018, v katerem je navedeno, da se je za boljšo kohezijo in blaginjo treba bolj posvetiti potrebam posebnih skupin, kakršna so tudi mladi;

OB ZAVEDANJU NASLEDNJEGA:

- vključevanje mladih mora biti temelj prihodnjih politik, zato bo v prihodnjih letih ključnega pomena, da se jih posluša;
- otroci in mladi se v današnjem globaliziranem svetu soočajo s številnimi izzivi, zato je razumevanje kulturnih vrednot in raznolikosti pomembno, ko se pripravljajo na življenje kot globalni državljani;

- z digitalnim razvojem se ustvarjanje, produkcija, razširjanje, prenos in potrošnja kulturnih in ustvarjalnih del spreminjajo, z njim pa se širi tudi njihov globalni domet. Digitalni svet je prinesel inovativne vzorce dostopa do kulture, osebne reinterpretacije in samoizražanja ter tako vzbudil veliko zanimanje med mladimi in jih pritegnil kot aktivno občinstvo;
- mladi potrebujejo nova znanja in spretnosti za soočanje z različnimi izzivi, kot so brezposelnost, socialna izključenost, migracije in nove tehnologije, ki ob prednostih, ki jih prinašajo, lahko prav tako povečujejo neenakosti ter zaostrejo kulturne in ekonomske razlike;
- razvoj umetniških in ustvarjalnih spretnosti ter spodbujanje nadarjenih sta v središču kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter gonilo inovacij, tudi socialnih inovacij, za doseganje pametne, trajnostne in vključujoče rasti;
- jezikovna znanja so ključna za mobilnost v Evropski uniji, kar zadeva izobraževanje, usposabljanje, dostop do kulture in dostop do evropskega trga dela;

MENI NASLEDNJE:

glede na navedeno je treba sprejeti nadaljnje ukrepe za izpolnjevanje naslednjih petih prednostnih nalog:

- spodbujanje boljšega dostopa do kulture in kulturnega udejstvovanja za otroke in mlade;
- okrepitev medsektorskega sodelovanja s poudarkom na sinergijah med kulturo in izobraževanjem;
- spodbujanje podjetništva mladih v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih;
- spodbujanje nove nadarjenosti;
- spodbujanje digitalnih spretnosti in medijske pismenosti;

POUDARJA NASLEDNJE:

- kulturne organizacije, izobraževalne ustanove in mladinsko delo imajo ključno vlogo pri izgradnji temeljev za ustvarjalnost, ki je odločilna za razvoj družbe kot celote;
- potreben je bolj strateški pristop h kulturnemu udejstvovanju otrok in mladih, da bi spodbujali njihovo ustvarjalnost in kritično razmišljanje ter jim pomagali razvijati spretnosti, ki so pomembne za njihovo dobrobit, učenje, občutek pripadnosti, aktivno državljanstvo, socialno vključenost ter prihodnjo zaposljivost ali zmožnost ustanovitve podjetja;
- kulturne in ustvarjalne spretnosti, pridobljene s formalnim, neformalnim in priložnostnim izobraževanjem, tudi z udejstvovanjem v kulturnih in ustvarjalnih dejavnostih, dajejo mladim orodje za ustvarjalnost in iznajdljivost, reševanje problemov ter skupinsko in eksperimentalno delo. Eksperimentalni pristopi so ključni za spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti. Izobraževanje na področju umetnosti in kulture v sklopu nekega specializiranega ali interdisciplinarnega pristopa ima zato ključno vlogo pri ustvarjanju novih priložnosti za mlajše generacije, ki bodo tako boljše pripravljene na prihodnje izzive, pa tudi pri spodbujanju njihove vloge, osebnega razvoja in vzajemnega medkulturnega razumevanja;
- pomembno je spodbujati tudi ukrepe, ki lajšajo prehod iz izobraževalnega sistema na trg dela, vključno s podpiranjem podjetništva mladih ter pripravništva in vajeništva v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih;
- mladi po svojih znanjih in spretnostih, stopnji izobrazbe, pripravljenosti na prihodnost in pričakovanjih niso homogena skupina. Pobude in ukrepi za spodbujanje in krepitev znanj in spretnosti, potrebnih za vstop na trg dela ali ustanovitev podjetja ter nasploh za odraslo življenje, bi morali biti prilagojeni že obstoječim zmožnostim mladih generacij;

- prepoznati in obravnavati bi bilo treba neenakosti ter ekonomske ali socialne ovire, ki bi lahko mladim onemogočale dostop do kulture in kulturno udejstvovanje v vlogi ustvarjalcev, potrošnikov in podjetnikov ali njihov dostop do novih tehnologij, ter tako zagotoviti, da se lahko v celoti izkoristijo prispevki in udejstvovanje vseh mladih, tudi skupin z omejenimi možnostmi;
- posebno pozornost bi bilo treba zato nameniti mladim, ki jim grozi marginalizacija zaradi njihove narodnosti, spola, spolne usmerjenosti, invalidnosti, vere, verovanja ali političnega prepričanja, da se zagotovi, da bodo vključeni vsi mladi;
- razpoložljivost bogate kulturne ponudbe, ki jo prinaša digitalni razvoj, še ne zagotavlja nujno dostopa do kakovostnih večjezičnih kulturnih vsebin. Zato je nujno utrditi kulturne politike, ki spodbujajo enake možnosti za mlade, tako da bodo lahko vsi deležni kulturnih izkušenj ter razvijali svoje ustvarjalno in kritično razmišljanje ter kritične in analitične sposobnosti, ki so nujne za dostop do digitalnih kulturnih vsebin in interakcijo z njimi;
- digitalne tehnologije pozitivno vplivajo na razvoj ustvarjalnosti, saj omogočajo nove oblike izražanja, komuniciranja, kulturnega udejstvovanja in kritike. Ustvarjalnost pa lahko pomembno prispeva k temu, da bodo tehnologije in digitalne storitve uporabniku prijaznejše. Humanizacija tehnologij lahko torej zagotovi, da bodo te v službi ljudi in ustrezale njihovim potrebam. Mlade generacije, ki so večinoma odraščale v digitalnem svetu, tako v svoji vlogi kulturnih ustvarjalcev kot kulturnih potrošnikov raje izbirajo nove poslovne modele, ki prej niso obstajali. S tega vidika lahko inovativni mehanizmi financiranja spodbujajo podjetništvo in bistveno prispevajo k današnjemu ustvarjalnemu gospodarstvu, ki ga zaznamujejo konkurenca, trajnostnost in inovacije;
- kot je navedeno v poročilu delovne skupine za odprto metodo koordinacije z naslovom „Vloga javnih politik pri razvijanju podjetniškega in inovacijskega potenciala kulturnega in ustvarjalnega sektorja“, je bistveno upoštevati posebnosti kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, tj. raznolikost vrednostnih verig in dejstvo, da so podjetja v teh sektorjih večinoma mala ali mikropodjetja oziroma samozaposlene osebe. Ukrepi v podporo ustvarjalnosti in podjetništvu mladih generacij bi zato morali biti usmerjeni v prav te specifičnosti –

POZIVA DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI IN OB USTREZNEM UPOŠTEVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI OBRAVNAVAJO NASLEDNJIH PET PREDNOSTNIH NALOG:

1. Spodbujanje boljšega dostopa do kulture in kulturnega udejstvovanja za otroke in mlade

Države članice in Komisija naj:

- (i) še naprej ustvarjajo možnosti za dostop do kulture in kulturnega udejstvovanja otrok in mladih, zlasti tistih iz prikrajšanih okolij, da bi zmanjšali razlike in socialne neenakosti ter čim bolj razširili ciljno skupino; zagotovijo enake možnosti za otroke in mlade v mestih in na podeželju, da se s pomočjo kulturnih organizacij in dogodkov ali po digitalni poti odpravijo ovire za enak dostop do kulture in kulturno udejstvovanje;
- (ii) s spodbujanjem soustvarjanja in večjezičnosti lajšajo aktivno kulturno udejstvovanje;
- (iii) kulturne organizacije spodbujajo k promociji in prilagajanju vsebin, ki jih ponujajo, tudi prek digitalnih tehnologij, da bi tako bolje dosegle otroke in mlade ter okrepile njihovo zanimanje za kulturo, umetniško izražanje in znanost;
- (iv) z rednim spremljanjem potrošniških in vedenjskih vzorcev ter preferenc otrok in mladih na področju kulture in njihovih dosežkov v smislu ustvarjalnosti in jezikovnih znanj okrepijo politike, ki so podprte z dejstvi;
- (v) še naprej spodbujajo branje med otroki in mladimi, saj je to predpogoj za odkrivanje kulture v vseh njenih oblikah in izrazih.

Komisija naj:

- (i) podpira izmenjave najboljših praks in dejavnosti vzajemnega učenja med državami članicami;
- (ii) podpira inovativne pobude za izboljšanje dostopa mlajših generacij do kulture in njihovega udejstvovanja na področju kulture v vlogi ustvarjalcev, potrošnikov ali podjetnikov.

2. Okrepitev medsektorskega sodelovanja s poudarkom na sinergijah med kulturo in izobraževanjem

Države članice in Komisija naj:

- (i) podpirajo izobraževanje na področju umetnosti in kulture ter tako spodbujajo izkušnje in udejstvovanje v kulturnih dejavnostih ter sprostijo potencial digitalnih tehnologij za lažji dostop do kulture in jezikov;
- (ii) spodbujajo sodelovanje med šolami, umetniki in drugimi kulturnimi delavci ter kulturnimi organizacijami pri učnih dejavnostih za otroke in mlade;
- (iii) promovirajo izobraževanje in usposabljanje učiteljev in drugih poklicnih skupin na področju spodbujanja ustvarjalnosti otrok in mladih;
- (iv) podpirajo medsektorske ukrepe na področju kulturne ozaveščenosti in kulturnega izražanja ter spodbujajo pridobivanje ustreznih kompetenc in spretnosti, tudi umetniških in jezikovnih.

Komisija naj:

- (i) razvija projekte in ukrepe, ki spodbujajo ustvarjalnost v izobraževanju, tudi s sodelovanjem z mednarodnimi organizacijami, kot so OECD, Svet Evrope in UNESCO, ter osredotočenost na ustvarjalno in kritično razmišljanje vpne v vse ravni izobraževanja in usposabljanja, tudi s spodbujanjem predmetov naravoslovja, tehnike, informatike, umetnosti in matematike;
- (ii) promovira in razširja rezultate navedenih pobud tako v ustreznih pripravljalnih telesih Sveta kot v širši javnosti.

3. Spodbujanje podjetništva mladih v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih

Države članice naj:

- (i) razmislijo o optimizaciji uporabe razpoložljivih sredstev v podporo projektom na področju ustvarjalnosti in podjetništva mladih, kjer je to ustrezno;
- (ii) spodbujajo razvoj inkubatorjev v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, programov umetniških rezidenc, podjetniških pospeševalnikov, grozdov, ustvarjalnih središč in digitalnih kulturnih platform ter spodbujajo medsektorska partnerstva in mreže;
- (iii) krepijo podjetniško kulturo, ustvarjalnost in inovativnost z vseživljenjskim učenjem, že od zgodnjih faz dalje, ter s formalnim, neformalnim in priložnostnim izobraževanjem, pri tem pa veliko pozornosti namenjajo oblikovalskemu načinu razmišljanja in možnostim usposabljanja, na primer v obliki podjetniških pobud tako pred kot po izvedbi poslovnega načrta;
- (iv) razmislijo o tem, kako ustvariti ugodne pogoje za zagonska podjetja na področju kulture, ki jih upravljajo mladi, pri tem pa podpirajo medsektorske inovacije.

Komisija naj:

- (i) spodbuja kulturno in ustvarjalno podjetništvo ter medsektorske mreže med mladimi, pri čemer je v ospredju njihov potencial za spodbuditev razvoja kulturnih in ustvarjalnih poklicev prek mobilnosti, vključno z izmenjavami, skupnim delom in soustvarjanjem, študijskimi obiski in dejavnostmi vzajemnega učenja;
- (ii) podpira partnerstva med kulturnimi in ustvarjalnimi poklici in sektorji, tudi s spodbujanjem zagonskih podjetij, ustvarjalnih središč in mrež inkubatorjev, da bi v ustvarjalnost, umetnost in oblikovanje vgradili najsodobnejšo tehnologijo in znanost.

4. Spodbujanje nove mlade nadarjenosti

Države članice naj:

- (i) razmislijo o okrepitevi sodelovanja med deležniki na področju kulture in izobraževanja v podporo ustvarjalni nadarjenosti, za spodbujanje konkurence na področju inovacij ter nagrajevanje ustvarjalnosti v kulturi;
- (ii) razširijo dostop do novih tehnologij, tudi za mlade z manj možnostmi, da bi okrepili vlogo nadarjenih mladih posameznikov.

Komisija naj:

- (i) spodbuja kulturo in ustvarjalnost, tudi z umetniškim izobraževanjem v okviru ustreznih programov EU;
- (ii) z večjezičnimi platformami, shemami mobilnosti in politikami podpira razvoj mlade ustvarjalne nadarjenosti.

5. Spodbujanje digitalnih spretnosti in medijske pismenosti

Države članice naj:

- (i) spodbujajo digitalna znanja in spretnosti, medijsko pismenost ter ustvarjalno in kritično razmišljanje, tudi z uporabo ustreznih programov in skladov EU, saj so ti nujni za zaposljivost mlajše generacije in njihovo sposobnost prilagajanja na strukturne spremembe v digitalnih tehnologijah. Javno-zasebna partnerstva lahko služijo kot vez med izobraževanjem, organizacijami civilne družbe in podjetji;
- (ii) s formalnim, neformalnim in priložnostnim izobraževanjem, tudi z odprtimi viri izobraževanja, spodbujajo kreativno uporabo tehnologije, kreativno in kritično razmišljanje ter analitične spretnosti, da bi mladi razvili zmožnost dostopanja do informacij;
- (iii) nadaljujejo izmenjavo najboljših praks in raziskav med strokovnjaki in oblikovalci politik, da bi se okrepilo pridobivanje znanj in spretnosti s področja medijske pismenosti.

Države članice in Komisija naj:

- (i) podpirajo ukrepe za medijsko opismenjevanje, saj so te spretnosti ključne za uporabo digitalnih tehnologij in pomembno vplivajo na ustvarjalno in kritično razmišljanje mladih, njihov dostop do kulture, razumevanje kulturnih pojavov in sposobnosti ustvarjanja vsebin;
- (ii) podpirajo usposabljanje učiteljev in mladinskih delavcev v formalnem, neformalnem in priložnostnem izobraževanju, da bi bili ti pri delu z otroki in mladimi veščji obravnavanja medijske pismenosti.

Komisija naj:

- (i) nadaljuje posvetovanje s strokovnjaki v državah članicah o tem, kako bi najbolje združevali in spodbujali obstoječe pobude, tudi z ustreznimi spletnimi orodji, da bi jih še nadgradili in mlade globlje ozaveštili o ključnih vprašanjih, povezanih z digitalnim medijskim okoljem, kot so udejstvovanje in ustvarjalnost, verodostojnost, kritično razmišljanje in informirane odločitve ter spoštovanje zasebnosti.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, naj uporabijo razpoložljiva sredstva, da bi mlade ustvarjalne generacije pripravili za priložnosti in izzive v prihodnosti.

Evropski svet

Rimska izjava z dne 25. marca 2017

Sklepi Evropskega sveta z dne 14. decembra 2017 (EUCO 19/1/17 REV 1)

Sklepi Evropskega sveta z dne 15. decembra 2016 (EUCO 34/16)

Sklepi Evropskega sveta z dne 20. in 21. oktobra 2016 (dokument EUCO 31/16)

Izjava iz Bratislave, 16. september 2016

Svet

Sklepi Sveta o povezovanju kulturnih in ustvarjalnih sektorjev z drugimi sektorji za spodbujanje inovacij, ekonomske vzdržnosti in socialnega vključevanja (UL C 172, 27. 5. 2015, str. 13)

Sklepi Sveta o spodbujanju ustvarjalnega in inovativnega potenciala mladih (UL C 169, 15. 6. 2012, str. 1)

Sklepi Sveta o kulturnih in ustvarjalnih kompetencah in njihovi vlogi pri oblikovanju intelektualnega kapitala Evrope (UL C 372, 20. 12. 2011, str. 19)

Sklepi Sveta o spodbujanju ustvarjalne generacije: razvoj ustvarjalnosti in inovativne sposobnosti otrok in mladih s kulturnim izražanjem in širšim dostopom do kulture (UL C 301, 11. 12. 2009, str. 9)

Resolucija Sveta Evropske unije in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine: strategija Evropske unije za mlade 2019–2027 (UL C 456, 18. 12. 2018, str. 1).

Komisija

Sporočilo Komisije o novi evropski agendi za kulturo z dne 22. maja 2018 (COM (2018) 267 final)

Sporočilo Komisije z naslovom „Angažiranje, povezovanje in opolnomočenje mladih: nova strategija EU za mlade“ z dne 22. maja 2018 (COM (2018) 269 final)

Sporočilo Komisije z naslovom „Krepitev evropske identitete s pomočjo izobraževanja in kulture“ z dne 14. novembra 2017 (COM(2017) 673 final)

Poročila v okviru odprte metode koordinacije:

- Priročnik o kulturni zavesti in izražanju (2016)
 - Spodbujanje dostopa do kulture z digitalnimi sredstvi: politike in strategije za razvoj občinstva (2017)
 - Vloga javnih politik pri razvijanju podjetniškega in inovacijskega potenciala kulturnih in ustvarjalnih sektorjev (2018)
-